

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia 2017 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych
pracach transportowych**

Na podstawie art. 237¹⁵ § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, 2138, 2255 i z 2017 r. poz. 60) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 marca 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych (Dz. U. poz. 313 i 930 oraz z 2009 r. poz. 462) wprowadza się następujące zmiany:

1) tytuł rozporządzenia otrzymuje brzmienie:

„w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych oraz
innych pracach związanych ze znacznym wysiłkiem fizycznym”;

2) w § 1:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) dopuszczalne masy przemieszczanych przedmiotów, ładunków lub materiałów, dopuszczalne wartości sił niezbędne do ich przemieszczania oraz dopuszczalne wartości wydatku energetycznego na wykonanie pracy związanej ze znacznym wysiłkiem fizycznym, w tym z podnoszeniem i przenoszeniem przedmiotów, przez pracowników, z wyłączeniem pracowników młodocianych oraz kobiet w ciąży lub w okresie karmienia dziecka piersią.”;

b) uchyla się pkt 4;

3) w § 6 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. Wydatek energetyczny netto niezbędny do wykonywania pracy związanej ze znacznym wysiłkiem fizycznym, w tym z podnoszeniem i przenoszeniem przedmiotów,

¹⁾ Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. poz. 1905).

w czasie zmiany roboczej nie może przekraczać dla kobiet 5000 kJ, a przy pracy dorywczej 20 kJ/min.

4. Wydatek energetyczny netto niezbędny do wykonywania pracy fizycznej związanej z podnoszeniem i przenoszeniem przedmiotów w czasie zmiany roboczej nie może przekraczać dla mężczyzn 8400 kJ, a przy pracy dorywczej 30 kJ/min.”;

4) w § 7 uchyla się pkt 5;

5) rozdział 3 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 3

Ręczne przemieszczanie przedmiotów przez jednego pracownika

§ 13. 1. Masa przedmiotów podnoszonych i przenoszonych przez jednego pracownika nie może przekraczać:

- 1) dla kobiet – 12 kg przy pracy stałej oraz 20 kg przy pracy dorywczej,
- 2) dla mężczyzn – 30 kg przy pracy stałej oraz 50 kg przy pracy dorywczej.

2. Masa przedmiotów podnoszonych przez jednego pracownika na wysokość powyżej obręczy barkowej nie może przekraczać:

- 1) dla kobiet – 8 kg przy pracy stałej oraz 14 kg przy pracy dorywczej,
- 2) dla mężczyzn – 21 kg przy pracy stałej oraz 35 kg przy pracy dorywczej.

3. Jeżeli przedmioty są przenoszone przez jednego pracownika na odległość przekraczającą 25 metrów, masa przenoszonych przedmiotów nie może przekraczać:

- 1) dla kobiet – 12 kg,
- 2) dla mężczyzn – 30 kg.

4. Jeżeli przedmioty są przenoszone przez jednego pracownika pod górę po nierównej powierzchni, pochylniach lub schodach, których maksymalny kąt nachylenia nie przekracza 30°, a wysokość przekracza 4 metry, niezależnie od odległości na jaką przedmioty są przenoszone, to masa tych przedmiotów nie może przekraczać:

- 1) dla kobiet – 12 kg,
- 2) dla mężczyzn – 30 kg.

5. Jeżeli przedmioty są przenoszone przez jednego pracownika pod górę po nierównej powierzchni, pochylniach lub schodach, których maksymalny kąt nachylenia przekracza 30°, a wysokość przekracza 4 metry, niezależnie od odległości na jaką przedmioty są przenoszone, to masa tych przedmiotów nie może przekraczać:

- 1) dla kobiet – 8 kg przy pracy stałej oraz 12 kg przy pracy dorywczej,
- 2) dla mężczyzn – 20 kg przy pracy stałej i 30 kg przy pracy dorywczej.

§ 14. Podczas oburęcznego przemieszczania przedmiotów siła użyta przez pracownika niezbędna do zapoczątkowania ruchu przedmiotu, mierzona równoległe do podłoża, nie może przekraczać wartości:

- 1) przy pchaniu – 300 N dla mężczyzn i 120 N dla kobiet,
- 2) przy ciągnięciu – 250 N dla mężczyzn i 100 N dla kobiet.

§ 15. Wartości sił używanych przez pracownika do poruszania elementów urządzeń (w szczególności dźwigni, korb, kół, przycisków, pedałów) nie mogą przekraczać wartości określonych w tabeli:

Lp.	Sposób obsługi	Mężczyźni		Kobiety	
		Praca stała	Praca dorywcza	Praca stała	Praca dorywcza
1	2	3	4	5	6
1	Obsługa oburęczna	120 N	250 N	50 N	100 N
2	Obsługa jednoręczna	50 N	120 N	20 N	50 N
3	Obsługa nożna	300 N	500 N	120 N	200 N

§ 16. Dopuszczalne jest ręczne przetaczanie przedmiotów o kształtach okrągłych (w szczególności beczek, rur o dużych średnicach), pod warunkiem zachowania wartości sił określonych w § 14, a ponadto przy spełnieniu następujących wymagań:

- 1) masa ręcznie przetaczanych przedmiotów, po terenie poziomym o twardej i gładkiej nawierzchni, nie może przekraczać 200 kg na jednego mężczyznę i 80 kg na jedną kobietę,
- 2) masa ręcznie wtaczanych przedmiotów na pochylnie nie może przekraczać 50 kg na jednego mężczyznę i 20 kg na jedną kobietę.”;

6) tytuł rozdziału 4. otrzymuje brzmienie:

"Zespołowe ręczne przemieszczanie przedmiotów"

7) § 17 otrzymuje brzmienie:

„§ 17. 1. Przenoszenie przedmiotów, których długość przekracza 4 m i masa 30 kg dla mężczyzn i 20 kg dla kobiet, powinno odbywać się zespołowo, pod warunkiem aby na jednego pracownika przypadła masa nie przekraczająca:

- 1) przy pracy stałej – 25 kg dla mężczyzn i 10 kg dla kobiet,
- 2) przy pracy dorywczej – 42 kg dla mężczyzn i 17 kg dla kobiet.

2. Podczas zespołowego ręcznego przemieszczania przedmiotów siła użyta przez pracownika niezbędna do zapoczątkowania ruchu przedmiotu, mierzona równoległe do podłoża, nie może przekraczać wartości:

- 1) przy pchaniu – 250 N dla mężczyzn i 100 N dla kobiet,
- 2) przy ciągnięciu – 210 N dla mężczyzn i 80 N dla kobiet.

3. Niedopuszczalne jest zespołowe ręczne przemieszczanie przedmiotów na odległość przekraczającą 25 m lub o masie przekraczającej 500 kg dla mężczyzn i 200 kg dla kobiet.;

8) w § 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Niedopuszczalne jest przenoszenie przez jednego pracownika materiałów ciekłych – gorących, żrących albo o właściwościach szkodliwych dla zdrowia, których masa wraz z naczyniem i uchwytem przekracza 25 kg dla mężczyzn i 10 kg dla kobiet.”;

9) w § 21 ust. 1-3 otrzymują brzmienie:

„1. Dopuszczalna masa ładunku przemieszczanego na wózku po terenie płaskim o twardej, gładkiej nawierzchni, łącznie z masą wózka, nie może przekraczać wartości określonych w tabeli:

Lp.	Warunki przemieszczania ładunków	Mężczyźni		Kobiety	
		Wózki 2-kołowe	Wózki 3- i więcej kołowe	Wózki 2-kołowe	Wózki 3- i więcej kołowe
1	2	3	4	5	6
1	Przemieszczanie po terenie o nachyleniu nie przekraczającym 5%	350 kg	450 kg	140 kg	180 kg
2	Przemieszczanie po terenie o nachyleniu większym niż 5%	250 kg	350 kg	100 kg	140 kg

2. W przypadku przemieszczania ładunku na wózkach po nawierzchni nierównej lub nieutwardzonej – dopuszczalna masa ładunku nie może przekraczać 60% wartości określonych w ust. 1.

3. Niedopuszczalne jest ręczne przemieszczanie ładunków na wózkach po terenie o nachyleniu większym niż 8 % oraz na odległość większą niż 200 m.”;

10) w § 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Masa ładunku przemieszczanego na wózku szynowym, łącznie z masą wózka, nie może przekraczać dla jednego pracownika:

- 1) przy przemieszczaniu po terenie o nachyleniu nie przekraczającym 2% – 600 kg dla mężczyzn i 240 kg dla kobiet,
- 2) przy przemieszczaniu po terenie o nachyleniu większym niż 2% – 450 kg dla mężczyzn i 180 kg dla kobiet.”;

11) w § 22 uchyla się ust. 2;

12) § 24 otrzymuje brzmienie:

„1. Masa ładunku przemieszczanego na wózku jednokołowym (taczce), łącznie z masą taczki, nie może przekraczać:

- 1) przy przemieszczaniu po terenie płaskim o twardej, gładkiej nawierzchni:
 - a) o nachyleniu nie przekraczającym 5% – 100 kg dla mężczyzn i 40 kg dla kobiet,
 - b) o nachyleniu większym niż 5% – 75 kg dla mężczyzn i 30 kg dla kobiet,
- 2) przy przemieszczaniu po powierzchni nierównej lub nieutwardzonej – 60% wartości określonych w pkt 1.

2. Niedopuszczalne jest ręczne przemieszczanie ładunków na wózkach jednokołowych (taczkach) po terenie o nachyleniu większym niż 8% oraz na odległość większą niż 200 m.”;

13) § 33 otrzymuje brzmienie:

„§ 33. Przepisy rozporządzenia nie naruszają wymagań określonych w przepisach o dozorze technicznym, a także wymagań dotyczących ręcznego przemieszczania ciężarów przez młodocianych oraz kobiety w ciąży lub karmiące dziecko piersią, określonych w przepisach w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac, wydanych na podstawie art. 204 § 1 i 3 Kodeksu pracy, oraz w przepisach w sprawie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży lub karmiących dziecko piersią, wydanych na podstawie art. 176 § 2 Kodeksu pracy.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 maja 2017 r.

**MINISTER
RODZINY, PRACY I POLITYKI
SPOŁECZNEJ**

**W porozumieniu:
MINISTER ZDROWIA**